

282. KÁROLYI MIHÁLY RIES ISTVÁNHOZ

(Budapest, 1947. január 12.)

Kedves dr. Ries!

Mivel Te voltál az 1946:II. tc. kodificatora, Hozzád fordulok azzal a kéréssel, légy szíves a tc. 2. §-ában vázolt vagyoni kártalanításom ügyét kézbe venni. E szakasz haladéktalan végrehajtása immár egy éve késik, dacára annak, hogy m. év tavaszán hazaérkezésemkor legott megbíztam képviselőmmel dr. Beck Salamont, utóbb pedig az ügy meggyorsítására dr. Kádár Miklóst is felkértem. Képviselőim a kérdés megoldását szorgalmazták, és tudom, hogy a kormány is jóindulattal kezeli ügyeimet, mégis ügyem végleges elintézését még nem nyert. Ezt én annak tulajdonítom, hogy bizottságokon át az elintézési és megállapodási mód természeténél fogva is lassú és szünetes. Márpedig anyagi ügyeim mielőbbi rendezése számomra lényeggel bír, hogy tudjam családi és külföldi kötelezettségeim vonalán a mértéket megszabni és alapítványt teremteni a forradalmak emlékére és a haladó szellemiség istápolására. Mivel tudom, hogy a történelmi igazsághoz tartozik az is, hogy amit az elmúlt népellenes rendszer ún. bírái velem szemben elkövettek, azt a demokratikus Magyarország igazságügyi minisztere teheti csak jóvá és szolgáltathat nekem igazságot, éppen azért bizalommal Téged kérlek arra, légy szíves dr. Khayatt Wadih megbízottamat fogadni, és vele az ügyet végérvénnyel letárgyalni. Ő teljes bizalmamat bírja, és intencióimat ismeri. Remélem és tudom, hogy ezen tárgyalástok meghozza a gyors megoldást és a kérdés lezárását. Előre is hálás köszönetemet fejezem ki szíves fáradozásodért.¹

PIL 704. f. vegyes (másodpéldány fénymásolata)

¹ A minisztertanács 1947. március 12-i ülésén hozta meg 3851/ME II. sz. határozatát a Károlyi Mihályt ért vagyoni sérelem jóvátétele tárgyában. Ezt a határozatot az igazságügy-miniszter határozata konkretizálta. Ez felhívja az annak idején Károlyi elkobzott vagyonából létrehozott Nemzeti Közművelődési Alapítványt, adja át Károlyi Mihály tulajdonába azt a pontosan megjelölt, összesen 240 holdnyi területet, melyen a parádi gyógyfürdő üzeme, parkja, az üzem vízművei és a Clarisse-forrás területe található. Részletesen szabályozza az érintett, az 1945. évi földosztáskor földhöz juttatottak kárpótlását stb. A Károlyi Mihálynak juttatott 300 hold termőföld ügyében a miniszter helyt ad Károlyi Mihály választásának, és elrendeli a cserét a Sopron megyei Rábakecölön levő állami gazdaságból 300 holddal és megfelelő épületekkel. A Nemzeti Közművelődési Alap további sorsáról a Vallás- és Közművelődési Minisztérium dönt.

283. KÁROLYI MIHÁLY PARRAGI GYÖRGYHÖZ

(Budapest, 1947. január 21.)

Tisztelt Szerkesztő Úr,

Szükségesnek tartom közölni Önnek, hogy a mai napon megjelent sajtóközleményhez semmi közöm nincs. Igaz, vita folyt közöttünk, illetve társaim és az Ön csoportja között, de ha én írtam volna meg erről a tudósítást, csupán annyit jegyeztem volna meg, hogy érzésem szerint ez a vita nem folyt teljesen az izlés¹ szabályainak megfelelően.

Ami magát a vitát illeti, tökéletesen igazat adok Havas Endrének. Mert tulajdonképpen miről is volt szó? Az egyik felszólaló, akinek Ön feltűnően helyeselt, azt állította, hogy nem szabad az összeesküvésben gyanúsított külföldi magyar diplomatákat hazahívni és bíróság elé állítani, mert ezzel ártunk az ország jó hírének. Nos, nekem az a véleményem, hogy nem akkor ártunk az országnak, ha erélyes tisztogatást végzünk, hanem ha megvédjük és eltussoljuk ezt a demokráciaellenes összeesküvést. A Horthy-Bethlen-Teleki-féle társaságnak² is az volt a nézete, hogy a frankhamisítási

ügy kitergetése áltana Magyarországnak, pedig éppen a Zdravec- Windischgraetz-összeesküvés miatt bélyegezte a Nyugat Magyarországot Balkánnak. Akkor is az emigránsokat és azokat vádolták, akik tiltakoztak, hogy a magyar népet azonosítsák az úri rendszerrel.³

Tisztelettel

Károlyi Mihály

Utóirat:

Ezt a levelet vagy teljes egészében, vagy sehogy sem lehet publikálni.

PIL 704. f. 131. ó. e. (fogalmazvány)

¹ Eredetileg „finom ízlés”, a finom jelzót Károlyi a fogalmazványból törölte.

² Károlyi megjegyzése: „Bethlen a fő, akinek védnöksége alatt...”

³ Eredetileg „az összeesküvőkkel”. Károlyi áthúzta a következő, befejező mondatot: „A frankhamisítás botránya után a kormány egyetlen tagja sem mondott le, és minden maradt a régiben. Ennek többször nem szabad előfordulnia.”

284. KÁROLYI MIHÁLY J. OLHINÁHOZ

(Budapest, 1947. január 27.)

Darling Bee,

I wonder what is happening to you since we said good by to each other on that chilly morning in front of the Hotel Napoleon. J'amaís le coeur très gros when I last saw your eyes filled with tears. Real good friends bring you happiness but also sorrow. Probably just because you mean so much to me I cannot express it well.

What a pity you could not come with us to Orly from where we did not start still 2 in the afternoon. Also we lost our communication and were stuck for three days in Munich. The longer I am in this country, the more I feel that I cannot fit in it any more. For doing good work in politics you must have plenty of joie de vivre and this I hav'nt got any more. I am not well - my blood pressure suddenly jumped up to nearly 200. After a very strict diet it dropped between 160 and 170, mais à quel prix. The heaviest part of my diet is that I may not consume more liquid in 24 h. than one, maximum 1½ litre, including tee, coffee and everything. The trouble with me now is not so much the prostata than the kidneys; because it is badly functioning, I have a frightfully dry tongue, which is disagreeable and is a permanent reminder that I am not well. This dryness is so strong that I cannot enjoy smoking and may not sooth it with refreshing drinks. Catherine was on the whole rather well. She had a bronchitis without harming her too much. She is frightfully busy, looking after delonguent children for whom she is building up a home - she is promoting an Anglo-Hungarian society - wrote a few successful articles. On top of this [she] has furnished our villa which is high up in Buda with furniture she inherited from her mother. I went with Juty to pay a visit to Erzsébet¹ in Bayrisch Zell. Although helped by the Americans it was a rather tedious journey and bitter cold. Erzsébet has changed so terribly that I could not recognize her. In the year and a half, which she spent with her daughter Dolly Schönborn she lost no less than 35 kilos. The whole family - Sybil, Georgie and quite a lot of grandchildren are on the brim of starvation. It is not so much the question of money as the lack of food which one cannot even get on the black market. Through undernourishment Erzsébet has chronic nose bleedings. If she pulls through this winter it will be a miracle.